

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ
АЛАБЕРДИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
ТЕТЮШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422373 с. Алабердино, ул. Ленина, 66

тел. (84373) 5-80-37, факс 5-80-37, e-mail: Alab.Tet@tatar.ru
ОГРН 1021606557213, ИНН/КПП 1638002272/163801001

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТӘТЕШ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АЛАБИРДЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

422373 Алабирде авылы, Ленин урамы, 66

КАРАР

27 апрель 2020 ел

№ 57-4

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына гражданнардан кергэн мөрәҗәгатьләрне карау тәртибе һәм сроклары турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерацииндә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»ғы 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерацииндә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында»ғы 2006 елның 2 маенdagы 59-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында»ғы 2003 елның 12 маенdagы 16-ТРЗ Татарстан Республикасы законы нигезендә, гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турындагы закон бозуларны булдырмау турындагы 2020 елның 24 гыйнварындагы 02-08-03-2020 номерлы Тәтеш районы прокуроры құrsәтмәсен карап, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына гражданнардан кергэн мөрәҗәгатьләрне карау тәртибе һәм сроклары турында нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарына үз эшнәдә әлеге нигезләмәгә таянып эш итәргә.
3. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге башлыгы урынбасарын Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы жирле үзидарә органнарына гражданнардан кергэн мөрәҗәгатьләргә ел саен анализ ясау һәм аларны Тәтеш муниципаль районы рәсми сайтында урнаштыру өчен жаваплы зат итеп билгеләп күярга.
4. Әлеге караны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге территорииясендә урнашкан мәгълumat стендларында урнаштырырга, Тәтеш муниципаль районының «Интернет» <http://tetushi.tatarstan.ru/> мәгълumat-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында һәм «Татарстан Республикасы хоқукий мәгълumatlar рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU.) бастырып чыгарырга.

5. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге башлыгы урынбасары Фәтхуллин Тәслим Гыйбадулла улына йөкләргә.

**Татарстан Республикасы
Тәтеш муниципаль районы
Алабирде авыл жирлеге башлыгы урынбасары**

Т.Г. Фәтхуллин

**Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл
жирлеге үзидарә органнарына гражданнардан кергән
мөрәҗәгатьләрне карау тәртибе һәм сроклары турында нигезләмә**

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге үзидарә органнарына гражданнардан кергән мөрәҗәгатьләрне карау тәртибе һәм сроклары турындагы әлеге нигезләмә (алга таба – нигезләмә) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында»гы 2003 елның 12 маенданы 16-ТРЗ Татарстан Республикасы законы (алга таба – 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы) нигезендә эшләнгән. Нигезләмә гражданнарың жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятыләр белән мөрәҗәгать итүләренә конституцион хокукларын гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә һәм гражданнарың мөрәҗәгатьләрен карап тикшерү буенча эшне оештыруга - шәхеснең хокукларын гамәлгә ашыруның һәм саклауның мөһим чарасы, жирле үзидарә органнарының халық белән элемтәсен ныгытууга, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен кирәклө мөһим мәгълumat чыганагын булдыруга юнәлдерелгән һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуның мөһим рәвешләреннән берсе булып тора.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Һәр граждан үзе яисә үз вәкиле аша мөрәҗәгать итәргә, шулай ук, гражданнар берләшмәләреннән, шул исәптән юридик затлардан, Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге үзидарә органнарына (алга таба – жирле үзидарә органнары), Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге үзидарә органнарының вазыйфаи затларына (алга таба - вазыйфаи затлар) индивидуаль һәм коллектив мөрәҗәгатьләр жибәрергә хокуклы.

Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз компетенциясе чикләрендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен кабул итәргә, аларны 59-ФЗ номерлы Федераль закон һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда каарарга, тиешле чаралар күрергә, нигезле жаваплар бирергә тиеш.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшөнчәләр кулланыла:

- гражданин мөрәҗәгате - жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затларга язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жибәрелгән мөрәҗәгать, гариза яки шикаять, шулай ук гражданның жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затларга телдән мөрәҗәгате;

- тәкъдим - гражданның законнарны һәм башка норматив хокукый актларны, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, ижтимагый мөнәсәбәтләрне үстерү, дәүләт һәм жәмгыят эшчәнлегенең социаль-икътисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча тәкъдиме;

- гариза-ұтенеч - гражданның үзенең конституциячел хокукларын һәм ирекләрен яисә башка затларның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда ярдәм итү турында гариза-ұтенече йә законнарны һәм башка норматив хокукий актларны бозу, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар эшнәгә житешсезлекләр турында хәбәр итү, йә күрсәтелгән органнар һәм вазыйфай затларның эшчәнлеген тәнкыйтьләү;

- шикаять - гражданинның бозылган хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатьләрен йә башка затларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торғызу яисә яклау турында ұтенеч;

- күмәк мөрәжәгать – ике һәм андан да құбрәк гражданинның мөрәжәгате, гражданнар берләшмәләренең, шул исәптән юридик затларның мөрәжәгатьләре, шулай ук тавыш бирү яисә митингта катнашучыларның имзаларын жыю юлы белән кабул ителгән мөрәжәгать;

- вазыйфай зат - жирле үзидарә органнарында оештыру-боеру, административ-хуҗалык функцияләрен башкаручы, дайми, вакытлыча яки маҳсус вәкаләт буенча хакимият вәкиле функцияләрен башкаручы зат.

1.3. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуты гражданнарның барлық мөрәжәгатьләренә, федераль конституциячел законнарда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле мөрәжәгатьләрдән тыш, кагыла.

2. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау эшен оештыру

2.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, мөрәжәгатьләрне объектив, һәръяклап һәм үз вакытында карауны тәэммин итәргә, вазыйфай затлар тарафыннан гражданнарны шәхсән кабул итүне, гражданнарның мөрәжәгатьләрен асылда хокукий хәл итүне тәэммин итәргә тиеш.

2.2. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга язма яки телдән, шәхси кабул итүдә язылган барлық мөрәжәгатьләр, шулай ук почта, телефон, телеграф яки башка юл белән алынган мөрәжәгатьләр билгеләнгән тәртиптә теркәлергә тиеш.

2.3. Язма мөрәжәгать жирле үзидарә органнары яисә вазыйфай затка кергәннән соң өч көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

3. Гражданнар мөрәжәгатьләре буенча ведомство

3.1. Гражданнарның мөрәжәгатьләре жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар тарафыннан аларның компетенциясе нигезендә карала.

3.2. Каарлары әлеге жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәжәгать, мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренә керә торган тиешле органга яисә тиешле вазыйфай затка, мөрәжәгатьне яңадан карау турында мөрәжәгать жибәргән граждан белдерүе белән, теркәлгән көннән жиде көн эчендә жибәрелә, 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш.

3.3. Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яки вазыйфай зат компетенциясенә керсә, мөрәжәгатьнең күчермәсе теркәлгән көннән жиде көн эчендә тиешле дәүләт

органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

3.4. Шикаятыне карау өчен дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка, карап һәм гамәлләренә (яки гамәл кылмауларына) шикаятын белдерелә торган шикаятын жибәрү тыела.

4. Гражданнар мөрәжәгатьләренең язма формасы

4.1. Гражданиның язма рәвештә бәян ителгән мөрәжәгатендә тиешле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, яисә тиешле затның вазыйфасы, шулай ук гражданиның тәкъдимнәрен, гаризасын, фамилиясен, атасының исемен бәян итү, жавап жибәрелергә тиешле почта адресы яки электрон почта адресы, мөрәжәгатьне яңадан рәсмиләштерү турында хәбернамә, шәхси имзасы һәм датасы булырга тиеш.

4.2. Гражданнар Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яисә Россия Федерациясе халыкларының теләсә кайсы башка телендә тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятыләр белән мөрәжәгать итәргә хокуклы. Сорауларга жаваплар тәкъдимнәр, гаризалар, шикаяты гражданнар телендә бирелә мөрәжәгать. Мөрәжәгать телендә жавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

4.3. Эгәр язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгать жибәргән гражданиның фамилиясе, яисә жавап жибәрелергә тиешле почта адресы яки электрон почта адресы күрсәтелмәгән булса, мөрәжәгатькә жавап бирелми. Эгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә әзерләнә торган, әшләнә торган яки бөтенләй хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерли торган, гамәл кыла торган яки кылган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрелергә тиеш.

4.4. Эгәр язма мөрәжәгать тексты уқылуға бирелмәсә, мөрәжәгатькә жавап бирелмәсә һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карауга жибәрелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданга хәбәр ителә.

4.5. Эгәр язма мөрәжәгать тексты тәкъдим, гариза яки шикаятынен асылын билгеләргә мөмкинлек бирми икән, мөрәжәгатькә жавап бирелми һәм ул үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карауга жибәрелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданга хәбәр ителә.

4.6. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат язма мөрәжәгать алганда, анда лицензиясез йә мәсхәрәле белдерү, вазыйфаи затның, шулай ук аның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә куркыныч янау булган очракта, мөрәжәгатьне анда қуелган сорауларның асылы буенча жавапсыз калдырырга һәм мөрәжәгать иткән гражданга хокуктан явызларча файдалану мөмкинлеге турында хәбәр итәргә хокуклы.

4.7. Жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгать законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә граждан үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы - булган очракта), электрон почта адресын, эгәр жавап электрон документ рәвешендә жибәрелергә тиеш булса, һәм почта адресын, эгәр жавап язмача жибәрелергә тиеш булса. Граждан мондый мөрәжәгатькә кирәклө документларны һәм материалларны

электрон формада теркәргә яисә күрсәтелгән документларны һәм материалларны яисә аларның күчәрмәләрен язма рәвештә жибәрергә хокуклы.

5. Гражданнарыны шәхси кабул иту

5.1. Жирле үзидарә органнарында гражданнарыны шәхсән кабул иту аларның житәкчеләре һәм вәкаләтле затлар тарафынан үткәрелә. Кабул иту урыны, шулай ук кабул иту өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр туринда мәгълүмат гражданнар иғтибарына житкәрелә.

5.2. Шәхси кабул иту вакытында гражданин шәхесен таныклаучы документ күрсәтә.

5.3. Гражданиның телдән мәрәжәгате аның шәхси кабул иту карточкасына теркәлә. Телдән бәян ителгән фактлар һәм хәлләр өстәмә тикшерүне таләп итмәгән очракта, гражданның ризалыгы белән мәрәжәгать итүгә жавап телдән шәхси кабул иту барышында бирелергә мөмкин, бу факт гражданны шәхси кабул иту карточкасында теркәлә. Калган очракларда мәрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача жавап бирелә.

5.4. Шәхси кабул иту барышында кабул ителгән язма мәрәжәгать 59-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш.

5.5. Мәрәжәгатьтә элеге жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булса, гражданга аңа һәм нинди тәртиптә мәрәжәгать итәргә кирәклеге туринда аңлатма бирелә.

5.6. Шәхси кабул иту барышында гражданинга, әгәр элек мәрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча жавап бирелгән булса, мәрәжәгатьне алга таба караудан баш тартырга мөмкин.

5.7. Гражданнарың аерым категорияләре Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда беренче чиратта шәхси кабул иту хокукуннан файдалана.

6. Гражданнар мәрәжәгатьләрен карау сроклары

6.1. Мәрәжәгатьләрнең барлық төрләре – жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә кергән шәхси һәм колектив мәрәжәгатьләр язма мәрәжәгатьне теркәгәннән соң 30 көн эчендә карала.

6.2. Аерым очракларда, шулай ук 59-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законында каралган рәсми мәрәжәгать жибәргән очракта, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат йә вәкаләтле зат мәрәжәгатьне карау срогын 30 көннән дә артмаган вакытка озайтырга хокуклы.

6.3. Мәрәжәгатьне карау нәтижәләре туринда гражданинга тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көн эчендә, ләкин элеге булекнен 6.1 һәм 6.2 өлешләрендә билгеләнгән сроклардан да соңга калмыйча жавап жибәрелә.

7. Мәрәжәгатьне карау

7.1. Жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи зат:

- 1) мәрәжәгатьне объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны, кирәк очракта - мәрәжәгать жибәргән граждан катнашында карауны тәэммин итә;
- 2) мәрәжәгатьне карау өчен кирәклө документларны һәм материалларны,

шул исәптән электрон формада, башка дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфаи затлардан, судлардан, сорau алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып ала;

3) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торғызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

4) мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, язмача жавап бирә;

5) гражданга аның мөрәжәгатен башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен жибәрү турында хәбәр итә.

7.2. Жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи зат билгеләнгән тәртиптә дәүләт органы, жирле үзидарә органы яисә мөрәжәгатьне карый торган вазыйфаи затның рәсми мөрәжәгате буенча 15 көн эчендә мөрәжәгатьне карау өчен кирәkle документларны һәм материалларны, дәүләт яисә федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, тапшырырга тиеш.

7.3. Мөрәжәгатькә жавап жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат йә вәкаләтле зат тарафыннан имзалана.

7.4. Мөрәжәгатькә жавап жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта формасында һәм жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка язмача мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча жибәрелә. Моннан тыш, жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка билгеле булмаган затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагылышлы тәкъдим, гариза яки шикаять булган мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд каарына, шул исәптән суд каарына шикаять бирү тәртибен аңлатуга бәйле мөрәжәгатькә, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Тәтеш муниципаль районы рәсми сайтында 59-ФЗ номерлы Федераль законның 6 статьясындагы 2 өлеше таләпләрен үтәп урнаштырылыша мөмкин.

7.5. Мөрәжәгатьне караганда мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы мәгълүматларны аның ризалыгыннан башка хәл иту рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл иту компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язма мөрәжәгать жибәрү мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

7.6. Вәкаләтләре туктатылган вазыйфаи затка адресланган гражданның мөрәжәгате әлеге вакытта курсәтелгән вәкаләтләрне гамәлгә аширу йөкләнгән вазыйфаи зат тарафыннан карала.

8. Мөрәжәгатьне караганда гражданның хокуклары

8.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат тарафыннан мөрәжәгатьне караганда граждан хокуклы:

- 1) мөрәжәгатьне карый торган затка дәлилләрне шәхсән бәян итәргә;
- 2) тиешле жирле үзидарә органында яисә тиешле вазыйфаи заттан телдән (шул исәптән телефон аша) яки язма мөрәжәгатьне теркәү турында электрон формада, шулай ук аны карау сроклары турында мәгълүмат алырга;
- 3) мөрәжәгатьне кабул иткән органның граждан тарафыннан тапшырылган

икенче нөсхәсендә мөрәжәгатьнең датасын, фамилиясен һәм инициалларын күрсәтеп, язма мөрәжәгатьне кабул итү факты таныклығына имза бирү юлы белән мөрәжәгатьне кабул итүче вәкаләтле зат (вазыйфаи зат) мөрәжәгатьнең датасын, фамилиясен һәм инициалларын күрсәтү;

4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга йә аларны соратып алу турында, шул исәптән электрон формада мөрәжәгать итәргә;

5) башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмый торган, күрсәтелгән документларда һәм материалларда федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булмаса, әлеге мөрәжәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга;

6) 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язмача жавап алырга, ә 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 5.1 өлешендә каралган очракта, аны бирү турындагы мөрәжәгать, мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфаи затка язма мөрәжәгатьне яңадан үзгәрту турында хәбәрнамә, язмача мөрәжәгатьне яңадан карау турында белдерүнамә нигезендә язмача жавап алырга;

7) Россия Федерациисе законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә мөрәжәгатьне карап тикшерүгә бәйле мөрәжәгать буенча кабул ителгән каарарга яисә гамәлгә (гамәл кылмауга) шикаять белән мөрәжәгать итәргә;

8) мөрәжәгатьне карауны туктату турында гариза белән мөрәжәгать итәргә;

9) мөрәжәгать буенча кабул ителгән каарарга шикаять бирергә;

10) вәкил хезмәтеннән файдаланырга;

11) законнарда билгеләнгән тәртиптә мөрәжәгатьне караганда органның яисә вазыйфаи затның законсыз гамәлләре буенча (гамәл кылмаулары буенча) китерелгән зыянны капларга һәм мораль зыян өчен компенсация алырга.

9. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турындагы законнарны бозган очен жаваплылык

9.1. 59-ФЗ номерлы Федераль законны, 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын бозуда гаепле затлар Россия Федерациисе законнарында каралган жаваплылыкка тартылалар.

10. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибенен үтәлешен контролъдә тоту

10.1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге башлыгы урынбасары жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнарны кабул итү эшенең торышын тикшереп тора.

11. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга гражданнардан кергән мөрәжәгатьләрне анализлау

11.1. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга кергән гражданнар мөрәжәгатьләренә анализ ясау гражданнарың мөрәжәгатьләрен карау буенча эш сыйфатын күтәрү, гражданнарың ижтимагый фикерен һәм актуаль

проблемаларын өйрәнүү, шулай ук гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү рәвешләрен һәм методларын камилләштерүү, аларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау сыйфатын күтәрү максатларында үткәрелә.

11.2. Тиешле чорга гражданнардан көргән мөрәжәгатьләрне анализлау гражданнарның барлық мөрәжәгатьләре, шул исәптән язма рәвештә, электрон документ формасында, шулай ук вәкаләтле затлар тарафыннан гражданнарны шәхси кабул итү барышында кабул ителгән мөрәжәгатьләр буенча гамәлгә ашырыла.

11.3. Көргән мөрәжәгатьләргә анализ узган ел нәтижәләре буенча башкарыла.

11.4. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге башлыгы урынбасары гражданнар мөрәжәгатьләрен анализлау нәтижәләре буенча хисап чорыннан соң килгән айның 20 числовына кадәр аналитик белешмә төзи.

11.5. Аналитик белешмә үз эченә түбәндәгө мәгълүматны алырга тиеш:

- көргән, адресланган һәм каралган язма мөрәжәгатьләр саны;
- электрон документ формасында көргән мөрәжәгатьләр саны;
- гражданнарны кабул итү урыннары, көннәре һәм сәгатьләре;
- шәхси кабул ителгән гражданнар саны;
- гражданнарны шәхси кабул итү буенча вәкаләтле затлар;
- вәкаләтле затлар тарафыннан шәхси күчмә кабул итүләр саны;
- мөрәжәгатьләр тематикасы;

- мөрәжәгатьләрне карау нәтижәләре буенча кабул ителгән чараптар, шул исәптән кабул ителгән норматив хокукий һәм башка актлар туринда мәгълүмат (булганда).

11.6. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга көргән мөрәжәгатьләргә анализ узган елның шул ук чорында көргән гражданнар мөрәжәгатьләре белән чагыштыру юлы белән үткәрелә.

11.7. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Алабирде авыл жирлеге башлыгы урынбасары ел саен аналитик белешмәнең Тәтеш муниципаль районы рәсми сайтында авыл жирлеге бүлгөндө хисап чорыннан соң килә торган айның 30 числовына кадәр урнаштырылуын тәэмин итә.